

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2020 йил — ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2020 йил 13 июнь, № 125 (7627)

Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ҲАР БИР СОҲАДА ИЛМ РИВОЖЛАНСА, ПИРОВАРДА НАТИЖАДА ИҚТИСОДИЙ БАҲҚАРОРЛИК ТАЪМИНЛАНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 12 июнь куни пойтахтимизнинг Олмазор туманида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ва йирик лойиҳалар билан танишди.

Президентимиз дастлаб Ўзбекистон Фанлар академиясининг Математика институтига ташриф буюрди.

Давлатимиз раҳбари Олий Мажлисига шу йил январь ойидаги Мурожаатномасида ҳар йили илм-фаннинг бир неча устувор йўналиши ривожлантирилишини айтган эди. Жорий йилда математика фани ана шулардан бири сифатида белгиланди.

Бу халқимизни ҳам, илмий жамоатчилигини ҳам гоят қувонтирди. Чунки математика юртимизда чунки тарихий асосга эга ва бугунги кунда тараққиёт учун гоят долзарб.

Мамлакатимизда ушбу йўналишни ривожлантиришда Фанлар академиясининг Математика институти катта ўрин тутди. 1943 йилда ташкил этилган бу даргоҳ ўтган даврда математик тадқиқотларнинг йирик марказларидан бирига айланган. Бу ерда шакланган алгебра ва функционал анализ, дифференциал тенглалар, эҳтимоллар назариси ва математик статистика бўйича илмий мактаблар жаҳон олимлари томонидан эътибор этилган.

2019 йилда мазкур фанни ривожлантириш бўйича муҳим кадам ташланган эди. 9 июлда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Математика таълими ва фанларини янада ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг В. И. Романовский номидаги математика институти фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Ушбу қарор асосида Математика институтига қатор им-

тиёзлар берилди, жумладан, замонавий бино билан таъминлаш белгиланди. Чунки институт шу пайтгача эски, таъмирталаб бинода иш юритиб келаётган эди.

Математикларга замонавий шароитлар яратиш мақсадида Олмазор туманидаги Талабалар шаҳарчасида янги бино қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Президентимиз бу ерда яратилган қулайликлар билан танишди. Янги иморатда 7 та илмий лаборатория ва "Еш математиклар" маркази фаолият юритади. Бинонинг шинам қаватларида ахборот-ресурс маркази ва семинар хоналари, академик ва тадқиқотчилар учун кабинетлар, кутубхона, мажлис зал, ошхона жойлашган. Хоналар энг илгор техника ва ускуналар билан жиҳозланган.

— Бу замонавий институт барча олимлар учун маърифат маркази бўлиши керак. Математика кўп фанларга йўл очади. Уни Талабалар шаҳарчасида барпо этганимиз бежиз эмас. Бу институт таълим ва илм-фан ўртасида узвийликни таъминлаши, мамлакатимиз ривожига замин яратиши керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

2020 йил 7 майда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Математика соҳасидаги таълим сифатини ошириш ва илмий-тадқиқотларни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Унда математика илм-фани ва таълимини янги сифат босқичига олиб чиқишга қаратилган қатор вазифалар белгиланди. Шу ерда таълим соҳаси му-

тасаддилари, ректор ва олимлар билан мулоқот бўлди.

— Математика фанининг тамал тошини Ал-Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Райҳон Беруний каби улуг боболаримиз кўйган. Бу бизнинг қониқимизда бор. Лекин охириги йилгирма йилда математикадан билим даражаси пасайиб кетди. Чунки ўқитувчиларга керакли эътибор, муносиб ойлик берилмади, пировард мақсад қўя олмадик. Бунинг оқибати ҳозир кўпдан-кўп соҳаларда сезилляпти. Бугун бу фанни ривожлантиришдан мақсадимиз — математика бўйича рақобат муҳитини яратиш, саноат, муҳандислик йўналишларида етук кадрлар тайёрлаш, — деди Президент.

Давлатимиз раҳбари жорий йил 31 май куни олимлар билан учрашувда математик онгни боғчадан бошлаб шакллантириш зарурлигини таъкидлаган эди. Шундан кейин қилиб, Математика институтида мактабгача таълим, мактаблар ва олий ўқув юрталаридаги дарсларни мувофиқлаштирадиган тизим йўлга қўйилмоқда.

Шу борадаги тақдимот билан танишар экан, Президентимиз "математика ўқитувчиларининг билим ва малакаси бўйича ҳар бир туман кесимида таҳлил борми? Моддий ва ташкилий жиҳатдан яна нималар қилишимиз керак?" дея саволлар қўйди.

— Кечаги дарс бериш услуби билан математикани жадал ривожлантириб бўлмайди. Шу боис аввал амалда яхши натижа берган хорижий методика асосида таълим

дастурлари яратиб, ўқитувчиларни қайта тайёрлаш зарур. Методика шундай бўлиши керакки, у болаларда математикага муҳаббат уйғотсин. Бунинг учун ўқувчилар бу фан ҳаётида, ҳар бир соҳада кераклини англаши зарур. Ёшлар имтиҳондан ўтиш учун эмас, билимни мутахассис бўлиш учун ўқиши лозим, — деб таъкидлади Шавкат Мирзиёев.

Охириги беш-ўн йилда математика йўналиши бўйича университетлари битирган ёшларни топиб, хоҳишига қараб қайта тайёрлаб, мактабларга, фан номзодларини эса олий таълим муассасаларига ишга жалб этиш муҳимлиги таъкидланди. Математика кафедра мудириларини сайлаш тартибинин жорий қилиш, кафедра мудириларини кенгашини тузиб, доимий тахриб алашимувни йўлга қўйиш бўйича кўрсатма берилди.

Математика институтида 72 нафар илмий ходим, жумладан, 5 нафар академик фаолият юритмоқда. Охириги икки йилда 11 нафар фан доктори ва 14 нафар фан номзоди тайёрланган. 422 та илмий мақола (245 таси чет элда), 9 та монография (5 таси чет элда) чоп этилган.

Соҳадаги фундаментал тадқиқотларни молиялаштириш ҳақида бир ярим баробарга оширилди. Халқаро фан олимпиадаларида ғолиб бўлган ёшлар ва уларнинг устозларини рағбатлантириш тизими жорий этилди.

Мулоқотда таълим соҳаси мутасаддилари, олимлар, ректорлар Ўзбекистон шароитида математика фанини ўқитиш бўйича платформ-

ма яратилгани, энди таълим муассасалари олдиди жамиятда ушбу фаннинг обрўсини юксалтириш вазифаси турганини таъкидлади.

Президент Шавкат Мирзиёев Олмазор тумани Талабалар шаҳарчасида барпо этилган Инновацион ривожланиш вазирлигининг янги биносини бориб кўрди.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 29 ноябрдаги Фармонида мувофиқ Инновацион ривожланиш вазирлиги ташкил этилган эди. Иқтисодийнинг барча тармоғи ва ижтимоий соҳаларни жаҳон илм-фани ютуқлари, инновацион гоялар ва технологиялар асосида жадал ривожлантириш ушбу вазирлиқнинг вазифалари этиб белгиланганди.

Уша йили вазирлик учун Талабалар шаҳарчасидан жой танлаиб, илгор илм-фан ютуқларини муассам этган, олимлар, тадқиқотчилар ишлаши учун замонавий муҳитга эга бино қуришга киришилганди.

Давлатимиз раҳбари 2017 йил 2 декабрь ва ўтган йил 24 майда бунёдкорлик ишларининг бориши билан жойининг ўзида танишиб, ушбу вазирлик олимларининг илмий салоҳияти бирлашадиган, инновацион гоялар стартапларга айланиб, иқтисодий тармоқларига жорий этиладиган марказ бўлиши зарурлигини таъкидлаган эди.

Шу асосда ҳар томонлама пухта лойиҳа ишлаб чиқилди. Натижада бу ерда пойтахтимиздаги меъморий жиҳатдан кўркам бинолардан бири қад ростлади.

5 қаватли бинода инновацион муҳит яратилган. Биринчи қаватда кўргазмалар зали, амфитеатр, ёш итирочилар хонаси, ахборот бўлими, электрон кутубхона, қаҳвахона, болалар хонаси, фуқаролар қабулхонаси жойлашган. Иккинчи қаватда Инновацион ишланмаларни жорий этиш илмий-амалий маркази, робототехника ва мехатроника, интернет дастурлари бўйича замонавий лабораториялар ташкил этилган. Илмий-техник ахборот маркази, Ўзбекистон Миллий университети хузуридаги Интеллектуал дастурий тизимлар илмий-амалий маркази, стартап хоналари учинчи қаватда жойлашган. Юқори қаватлардан вазирлик ходимлари учун кабинетлар, анжуманлар заллари ўрин олган. Бу ерда аэрокосмик тадқиқотлар ва 3D прототиплаштириш бўйича ўқув лабораториялар ҳам фаолият кўрсатади.

Бино атрофидаги инновацион боғда фаввора, ёзги амфитеатр, тақдимот майдончалари барпо этилган.

Президентимиз дастлаб интер-фаол кўргазма зали — "Showroom" билан танишди. Ушбу кўргазма етакчи хорижий ва маҳаллий компанияларда ишлаб чиқарилаётган инновацион маҳсулотлар, стартап лойиҳалар тўғрисида маълумот беради. У турли соҳалардаги 37 та лойиҳани қамраб олувчи 8 та блокдан иборат.

Бу ерда робототехника, технологиялар трансферига тегишли ва Ёшлар академияси аъзолари лойиҳалари, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш, давлат бошқарувидаги инновациялар намойиш этилади, "ақли" банк фаолият кўрсатади.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

Кун иқтибоси

Сооронбай ЖЭЭНБЕКОВ, Қирғизистон Республикаси Президенти:

— Узокдаги қариндошдан, яқиндаги қўшни яхши. Қирғиз ва ўзбек халқлари асрлар давомида дўст, аҳил-иноқ бўлиб ёнма-ён яшаб келишган. Ота-боболаримиз азалдан икки халқнинг бирлигини сақлаб, бир-бири билан елкадош бўлиб келган. Икки мамлакат нафақат жугрофий жиҳатдан яқин, балки бизнинг тарихимиз, динимиз бир ва муштарак урф-одатларимиз мавжуд.

Ўзбекистонда Президентликка Шавкат Миромонович Мирзиёев келиши билан Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ҳамда яхши қўшничилик мустаҳкамланди. Биз яхши қўшничилик ва ўзаро манфаатли муносабатларни сақлашга интиламиз, барча муаммоларни ҳал қиламиз, бунинг учун сабр ҳамда вақт керак. Биз фарзандларимиз ва мамлакатимиз келажаги учун қўшни давлатлар билан дўстликни мустаҳкамлаш сийёсатини давом эттирамиз.

«Халқ сўзи» учун эксклюзив

ШҲТ Бош котиби: ҲАМКОРЛИҚДА ТАРАҚҚИЁТГА ИНТИЛИШ ТАШКИЛОТНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ РИВОЖЛАНИШИДА МУҲИМ ЎРИНГА ЭГА

ШҲТ Бош котиби Владимир Норовнинг «Дунё» ахборот агентлиги мухбири билан интервьюси.

— Владимир Имомович, 15 июнь куни ШҲТ ташкил этилганининг 19 йиллиги нишонланади. Сўхбатимиз аввалида тузилганимиз ўтган даврда эришган асосий ютуқлари ҳақида қисқача тўхталсангиз.

— Дарҳақиқат, 2001 йил 15 июнь куни Шанхайда 6 мамлакат — Қозғистон, Хитой, Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва Ўзбекистон раҳбарлари янги минтақавий ташкилот — Шанхай ҳамкорлик ташкилотини тузиш тўғрисидаги декларацияни имзолади. Бу ташкилот таъсисчи давлатлари томонидан халқаро терроризмнинг умумий хавфсизликка таҳдид ва чақирқилар олдида, шунингдек, Евроосий минтақасида мустаҳкам тинчликни ўрнатилиши ҳамда барқарор ривожланиш манфаатларини қўллаб-қувватлаш мақсади билан қўрилган муҳим стратегик қарор бўлди.

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти минтақавий ҳамкорликни янги сифат ҳамда мазмун билан бойитди, унга кўп қиррали туш берди ва хавфсизликни барқарорлаштиришда халқчилар аҳамиятига эга бўлиб, дунёга янги минтақавий тузилманинг ноёб намунасини намойиш этди.

Сўнгги йилларда ШҲТ ишончли, изчил ривожланишга мустаҳкам пойдевор қўйди, ташкилот дунёда тан олинди. Ҳиндистон ҳамда Покистон қўшилганидан сўнг

ШҲТ дунёдаги энг йирик трансминтақавий ташкилотга айланди, у дунё аҳолисининг деярли ярмини, Евроосийнинг эса 60 фоиздан кўпрогини қамраб олган.

Иқтисодий ва гуманитар алоқаларни ўрнатилиш, савдо, божхона, лойиҳавий фаолият, маданият, фан-техника, соғлиқни сақлаш, туризм, табиий ёки техноген факультетларда вазиятларни бартараф этиш каби қатор соҳаларда самарали ҳамкорлик ривожлантирилди. ШҲТ муваффақиятининг қалити шундаки, у ишонч, ўзаро манфаатлар, тенглик, маслаҳатлашув, маданий хилма-хилликни ҳурмат қилиш ва биргаликда ривожланиш истига билан ажралиб турадиган "Шанхай руҳи"га асосланади.

Ишонч билан айтиш мумкинки, нисбатан ёш бўлишига қарамай, ШҲТ қисқа вақт ичида нуфузли ташкилотга айланди. Аъзо давлатлар минтақавий ва халқаро ҳамкорлигининг устувор манфаатлари тузилма кун тартибидан тўлиқ қамраб олинган.

Халқаро меҳнат ташкилоти Бош директори билан онлайн мулоқот

Кеча Олий Мажлис Сенати Раиси, Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш миллий комиссияси раиси Т. Норбоева билан Халқаро меҳнат ташкилоти (ХМТ) Бош директори Г. Райдер ўртасида видеоконференция шаклида мулоқот бўлиб ўтди.

Унда тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарлари, халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Видеоконференция

Мулоқотда Ўзбекистоннинг пандемия шароитида аҳолини ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш борасидаги тажрибаси хусусида сўз юритилди. Шу билан бирга, ХМТ конвенцияларини имплементация қилиш борасидаги ишлар ва ушбу ташкилот Бош директорининг Ўзбекистонга ташрифи давомида эришилган келишувларнинг ижроси атрафлича муҳокама қилинди. Таъкидланганидек, сўнгги йилларда

аҳоли бандлигини таъминлаш, муносиб меҳнат шароитларини яратиш ва мажбурий меҳнатга йўл қўймаслик масаласи юртимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Мазкур йўналишда кейинги йилларда 15 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниб, Халқаро меҳнат ҳамда Халқаро миграция ташкилотларининг 6 та конвенция ва протоколлари ратификация қилинди.

Халқаро рейтинг ва индекслар билан ишлаш бўйича республика кенгашининг биринчи ташкилий йиғилиши

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида Халқаро рейтинг ва индекслар билан ишлаш бўйича республика кенгашининг биринчи ташкилий йиғилиши бўлиб ўтди. Видеоконференция шаклида ўтказилган тадбирда кенгаш аъзолари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари раҳбарлари, илмий-тадқиқот муассасалари вакиллари иштирок этди.

Фармон ва ижро

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси, Халқаро рейтинг ва индекслар билан ишлаш бўйича республика кенгаши раиси Танзила Норбоева олиб борди. Таъкидланганидек, ҳозирги пайтда нуфузли халқаро тузилмалар томони-

дан 100 дан ортиқ халқаро рейтинг ва индекслар юритилади. Улар мамлакатлар ҳамда компанияларнинг иқтисодий, ижтимоий, сиёсий, ҳуқуқий ва бошқа соҳалардаги тараққиётига баҳо бериш учун асос ҳисобланади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси

Юборилган парламент сўровларида қандай масалалар кўтарилди?

Қонунчилик амалиётида давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг мансабдор шахсларига қонунлар, давлат дастурлари ҳамда уларнинг ваколатларига кирадиган муҳим масалалар юзасидан парламент сўрови юбориш тартиби мавжуд.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлисида бир қатор қонун лойиҳаларини кўриб чиқиш асосида айрим вазирлик, идораларга парламент сўровлари юборилди.

Маълумки, 2017 йил 9 январда қабул қилинган "Маъмурий қамқоқи ўташ тартиби тўғрисида"ги Қонунга асосан мазкур ҳужжат расмий эълон қилинган кундан эътиборан йигирма тўрт ой ўтган, қўнғи қилиниб белгиланган эди. Бунинг сабаби шундаки, маъмурий қамқоқ ўташ мuddати белгиланган шахслар сақланмаган маъмурий қамқоқ билан қўрилган куриб битказиш талаб этиларди. Тошкент шаҳрида (150 ўринли), Тошкент,

Фарғона, Бухоро, Наманган ва Қашқадарё вилоятларида (75 ўринли) ҳамда Андижон ва Жиззах вилоятларида (60 ўринли) махсус қабулхона бинолари куриб битказилди холос.

Айрим вилоятларда, хусусан, Навоий, Сирдарё, Самарқанд вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасида махсус қабулхоналар қурилиши бугунги кунда ҳам нийҳосига етказилмаган.

ҲАР БИР СОҲАДА ИЛМ РИВОЖЛАНСА, ПИРОВАРД НАТИЖАДА ИҚТИСОДИЙ БАРҚАРОРЛИК ТАЪМИНЛАНАДИ

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

Масалан, робототехника бурчагида етакчи хорижий компанияларнинг роботлари жойлаштирилган. Бу ерга келувчилар роботлари янаши ёки бошқариб кўриши мумкин. Соҳани чуқурроқ ўрганиш истагида бўлганлар ўрганишларини иккинчи қаavatдаги робототехника ўқув-тадқиқот лабораториясида давом эттиради.

Иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳага оид технологиялар трансфер бўлимида юқори технологиялар, "ноу-хау"лар, "ақли" қурилмалар, кундалик ҳаётда қўлланиладиган инновацион жиҳозлар билан танишиш мумкин. Исроилнинг "Maya International" компанияси билан ҳамкорликда сунъий йўлдош орқали қувурлардан сув сизини аниқлайдиган технология Тошкент шаҳрига трансфер қилинди. Ушбу лойиҳада сунъий йўлдош орқали қувурлардан сув ва газ сизини нуқталарини аниқлаш мумкин.

Маълумотларга кўра, пойтахтимизнинг магистраль қувурларидаги носозликлар тўғрисида йилга 215 миллион куб метр сув исроф бўлар экан. Буни пулга қақса, 5 миллион доллардан ортиқ маблаг дегандиқ. Мазкур технология бундай исрофгарчиликларнинг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга.

Қурилиш ва автосаноат соҳаларига тегишли яна бир лойиҳа — импортланди-ган полиэфир шпатлёвка ва полиэфир елим ишлаб чиқариш технологияси трансфер Иновацион ривожланиш вазирига ва Польшанинг "Novol Asia" кўшма корхонаси томонидан муваффақиятли амалга оширилди. Узида тўндирувчи ва безак берувчи хусусиятларни муҳкам этган ушбу шпатлёвка автомобиль санаети ва шпелтсозликда қўлланилиши мумкин.

Малайзиянинг "Су Rewards" компанияси билан ҳамкорликда жорий этилаётган ордан уйлар қуриш технологияси ҳам тақдим этилди. Бу технологиянинг афзаллиги 2-3 қаватли уйларни қисқа вақтда қуриш имконини беради. Бунда бир квадрат метр уйнинг таннархи уч юз доллар бўлади. Вазирилик биносидagi интерактив студияда онлайн дарслар, вебинарлар ўтказиш, видеоаналар ёзиш мумкин. Бу студия "Бир миллион дастурчи" лойиҳаси доирасида ёшларни ўқитиш, маънавий мулоқот орқали жойлардаги мутахассислар малакасини оширишда ҳам қўл келади.

— Мамлакатимиз юқори технологик соҳалар бўйича дунёдан ортада қолиб кетган. Барча соҳаларни модернизация қилиш, жаҳон билан ҳамқадам бўлиш учун Иновацион ривожланиш вазириликни ташкил этиб, шундай ша-

роитлар яратдик. Вазирилик жамоаси йил якуни бўйича бу борада аниқ амалий натижаларни кўрсатиш керак, — дея таъкидлади Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз видеоалоқа тизими орқали вазириликнинг Илгор технологиялар маркази мутахассислари билан мулоқот қилди.

Давлатимиз томонидан одамларни илм-фанга қизиқтириш ва рағбатлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Вазириликнинг янги замонавий биносида бунинг учун барча шароит мўҳайё. Иқтидорли ёшлар бу ерда энг сўнги ишланма ва технологиялар билан танишиш баробарида, стартап лойиҳаларда иштирок этиш имкониятига эга бўлади.

Бинода кенгайтирилган виртуал реаллик технологияси — NazzaR платформаси ишга туширилган. Бу технология фойдаланувчиларга кўлидаги смартфон орқали дунё объектлари билан интерфасил муносабатларга киришиш имконини беради.

Президентимиз тиббиётдаги инновациялар, Ёшлар академияси аъзоларининг лойиҳалари, гўзанинг вилт касаллигига чидамли янги навларини яратиш, "ген-нокаут" технологияси ёрдамида картошка ва бугдой ҳосилдорлигини ошириш, Жанубий Корея технологияси асосида қишда қўвн этиштиришга мўлжалланган иссиқхона лойиҳалари билан танишди. Вазирилик ахборот хизмати, кутубхона, анжуманлар залини кўздан кечирди.

Бугунги кунда Иновацион ривожланиш вазирилик томонидан илм-фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграцияни таъминлаш учун зарур тизим яратилди. Илмий-тадқиқот муассасалари ва олимларнинг инновацион гоа ва лойиҳалари қўллаб-қувватланиб, қиймати 28,2 миллиард сўмлик 31 та стартап лойиҳа молиялаштирилди. Халқроқ ҳамкорлик доирасида ҳозирги кунда Германия, Россия ва Беларусидagi шериклар билан 9,6 миллиард сўмлик 38 та кўшма лойиҳа амалга оширилмоқда.

Вазириликка берилган ваколат ва яратилган шароитлардан самарали фойдаланиш, ишланмаларни соҳа ва тармоқларга татбиқ этиш бўйича топширилди берилди.

Файзли хонадон — чинакам бахт ошени. Мўқим иш жойи эса доимий даромад қафолатидир. Одамларимизнинг ўз ҳаётидан рози бўлиб яшашига ҳар икки омилнинг ўрни муҳим. Шу босим мамлакатимизда юриштилаётган кучли ижтимоий сиебат орқали аҳолининг айнаи шу эҳтиёжини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаяпти.

Бундан бир йил олдин, 2019 йил 24 май кунин Президент Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Миллий университетиди олий таълим ва илм-фан намояндалари билан учрашган эди. Олим ва педагогларнинг ижтимоий шароитларини яхши-

лаш масалаларига алоҳида эътибор қаратиб, улар учун кўп қаватли уйлар қуриш бўйича кўрсатмалар берганди.

Шунга мувофиқ, Тошкентдаги Талабалар шаҳарчаси ҳудудиди 6 та 9 қаватли 216 хонадонга мўлжалланган уй бунёд этилди.

Қайд этиш лозимки, ушбу кўп қаватли уйларни қуришда энг замонавий қурилиш материалларидан фойдаланилган. Инновацион технологиялар асосида биноларнинг таши деворлари энергия тежамкор материаллар билан қопланган. Бу уйлар қишда иссиқ, ёзда салқин бўлишини таъминлайди.

Бундан ташқари, ҳар бир хонадон алоҳида иситиш мосламалари билан жиҳозланган, видеокузатув тизимига эга. Хонадонлар таъмирланган, газ плитаси, сантехника буюмлари ўрнатилган ҳолда эгаларига топширилди.

Давлатимиз раҳбари Олмасор туманига ташрифи доирасида мазкур уйларда яратилган шароитларни кўздан кечирди, хонадон эгалари билан суҳбатлашди.

— Сизларни, сизлар орқали бу ерда яшайдиган барча оилаларни табриқлайман, мана шу шинан, замонавий уйлар муборак бўлсин! Узим ҳам қишлоқдан келиб, 15 йил ижарада яшаган одам сифатида бу нарсанинг қадрини жуда яхши ҳис қиламан. Биз олим ва педагоглардан натижа кутардигу шароитини сурамастик. Сизларни ҳам рози қиладиган вақт-соат келди. Илми одамлар — мамлакатимизнинг олтин фонди. Уларнинг қўлида келажатимиз бўлган болаларимиз тарбияланади. Ўқитувчилар уйли бўлиб, оиласидан кўнгли тўқ бўлса, касбига меҳр билан, Ватанга садоқат билан ишлайди. Бу уйлар сизларга буюрсин, шу ерда тўйлар қилинлар. Фарзандларингиз, невараларингиз отаюнам илмини танлаб кам бўлмади, деб юрсин, — дея эзгу ниятлар билдирди Президент.

Кейинги йилларда мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасида хусусий секторни ривожлантиришга қаратилган ислохотлар натижасида жойларда замонавий тиббий муассасалар ишга туширилмоқда.

Олмасор туманидаги "Nano Medical Clinic" кўп тармоқли тиббиёт клиникаси анд шундай субъектлардан бири.

Утган йили декабрда ишга туширилган терапевтик бинода маслаҳат поликлиникаси, 35 ўринли стационар, ядро тиббиёти, гемодиализ ва терапия бўлимлари, лаборатория жойлашган. Ушбу комплекс чет эл лойиҳаси асосида барпо этилган.

Давлатимиз раҳбари бу қурилиш лойиҳасига алоҳида эътибор қаратди.

Ҳар бир метр ердан оқилона фойдаланиб, ҳамма жиҳатлар ҳисобга олингани, бошқа объектларни лойиҳалаштиришда бунга ўрганиш кераклигини таъкидлади.

Клиникада эндокринология, неврология, кардиология, офталмология, урология, оториноларингология, ультратовуш ташхиси, терапия, физиотерапия бўйича консерватив даволаш йўлга қўйилган. Шифо маскани рақамли рентген, компьютер томографияси, суюқ денситометри, орақ дефибрилятори каби илгор диагностика усуналари билан жиҳозланган. Бу ерда 15 нафар олий тоифали шифокор фаолият олиб бормоқда.

Мўқим жиҳати, клиникада радионуклид текширувиге асосланган ядро тиббиёти ва интервенцион радиология жорий қилинган. Бу турли эндоқрин ва онкологик касалликларни аниқлаш ва даволашда катта самара беради. Ушбу йўналишлар Атом энергетикаси бўйича халқроқ агентлик (МАГАТЭ) назоратида ташкил этилган. Бундан ташқари, Германия, Туркия, Россиядаги етакчи тиббий марказлар билан ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Гемодиализ бўлими сурункали буйрак етишмовчилигига олиб келиши мумкин бўлган ва бошқа икки аъзоларнинг аниқ диагностикаси ҳамда даволаш ишларини бажаради. Бўлимда гемодиализ, гемодиализация ва плазмаферез каби операциялар амалга оширилмоқда.

Клиника мутахассислари томонидан суюқ тўқимасининг минерал зичлигини аниқлашнинг диагностика усули (Ультратовуш суюқ денситометри) ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Бу текширув орқали суюқ тўқимани тўлиқ ўрганилиб, остеопороз хавфи бор ёки йўқлиги аниқлаб олинди.

Денситометрия тақдим этган маълумотлар жуда қимматли бўлиб, шифокор суюқ тўқималарининг миқдорий зичлигини рақамли ҳисоб-китоб орқали батафсил ўрганади.

Бугунги кунда лойиҳанинг иккинчи босқичи доирасида уч қаватли жарроҳлик биноси қурилмоқда. Бу аҳолига жаҳон стандартлари даражасида тиббий хизмат кўрсатиш ва яна 60 та янги иш ўрни ташкил этиш имконини беради.

Шу ерда давлатимиз раҳбарига хусусий тиббиёт тизимида амалга оширилаётган ишлар, соғлиқни сақлаш соҳасига ахборот технологияларини жорий этиш ва улардан самарали фойдаланиш борасидаги режалар ҳақида ҳам маълумот берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 апрелдаги "Соғлиқни сақлаш соҳасида хусусий секторни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда ўша йил 29 декабрдаги "Хусусий тиббиёт ташкилотларини ривожлантириш бўйича қўшимча шарт-

шароитларни яратиш тўғрисида"ги қарорлари бу борадаги имкониятларни кенгайтирди.

Мисол учун, хусусий клиникалар шуғулланиши мумкин бўлган ихтисосликлар 50 тадан 129 тага кўпайтирилди. 2022 йил 1 январгача солиқ ва боғхона тўловлари бўйича имтиёзлар берилди.

Натижада 2017 йилда хусусий тиббиёт муассасалари 3 минг 454 таши ташкил қилган бўлса, жорий йил 1 июнь ҳолатига кўра, 5 минг 612 тага етган. 11 мингдан ортиқ иш ўринлари яратилган.

Ҳудудларда замонавий клиникалар ташкил этиб, тиббий хизматлар бўйича рақобатни, пировардиди сифатни таъминлаш, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш юзасидан кўрсатмалар берилди.

Давлатимиз раҳбари, шунингдек, Олмасор туманидаги "ARDENT FOODS" масъулияти чекланган жамият корхонасида бўлди.

Бу ширкат бўш турган бинолар негизиди янги субъектлар ташкил этиш ва иш ўринлари яратишга қаратилган сиебат самараси.

Лойиҳа қиймати 77 миллиард сўмдан зиёд бўлган корхона иккита линиядан иборат. Бирида йигирмага яқин турдаги қандолат маҳсулотлари, иккинчисиди тез пишадиган овқат ингредентлари ишлаб чиқарилмоқда. 150 киши иш билан таъминланган.

Ҳозирги кунда маҳсулотлар Тожикистон ва Афғонистонга экспорт қилинади. Янги экспорт бозорларини очиб, жорий йил якунида экспорт ҳажмини 45 минг долларга етказиш режалаштирилган.

Маҳсулотлар турини кўпайтириб, қўшимча иш ўринлари яратиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Президент Олмасор туманидаги "Next Generation Product" кўшма корхонаси фаолияти билан ҳам танишди.

Бу ерда "Royal" савдо белгиси остида йилига 460 минг дона электр ва қуёш энергияси асосида ишловчи сув иситиш усунаси, Германиянинг "Viessmann" бренди остида 75 минг дона сув иситиш қозони ишлаб чиқарилади. Корхонада жами 530 киши иш ўрни билан таъминланган.

Маҳсулотлар Россия, Украина, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон ва Афғонистонга экспорт қилинмоқда.

Пандемия шароитига қарамай корхонада ишлаб чиқариш сурьати пайсагини йўқ. Январь — май ойларида 1,8 миллион долларлик экспорт амалга оширилди. Илл якунигача кўрсаткични 7 миллион долларга етказиш мўлжалланган.

Давлатимиз раҳбарига шу ерда истиқболдаги лойиҳалар ҳақида ҳам маълумот берилди. Президентимиз маҳсулотлар турини кўпайтириб, қўшимча иш ўринлари яратиш бўйича кўрсатмалар берди.

Президент Шавкат Мирзиёев мутаасадди раҳбарлар иштирокида Олмасор тумани фаоллари, нурунийлар билан учрашув ўтказди.

— Охириг уч йилда Олмасорга тўрттинчи марта келишим. Туманда ўзгариш бўляптими, одамлар манфаат қўраптими, нима муаммолар бор, деган саволлар мени қўяйди. Бугун натижаларни таҳлил қилиб, сизлар билан бамааслахат янги йўналишлар ва режаларни белгилаб олишимиз керак, — деди давлатимиз раҳбари.

Туманда камбағалликни қисқартириш, инвестиция лойиҳаларини амалга ошириб, янги иш ўринлари ташкил этиш, аҳолининг турмуш шароитларини яхшилаш масалалари муҳокама қилинди.

Уйма-уй юриш орқали Олмасорда 3 минг 23 та ёрдамга муҳтож оила борлиги аниқланди. Шундан 568 оила аъзоси ишга жойлаштирилиб, ёрдамга муҳтожлар тоифасидан чиқарилиди. Бош вазири ўринбосари қолган 2 минг 455 оилани илл охиригача камбағалликдан олиб чиқиш бўйича ҳисобот берди.

Жорий йилда қиймати 3 триллион сўм бўлган 48 та инвестиция лойиҳаси ишга туширилиши режалаштирилган. Бош вазири ўринбосари тўлиқ ишлатилмаётган 12 та давлат объекти ва илгари хусусийлаштирилиб, ҳозир бўш турган 97 та бино ва ер майдонлари негизиди янги корхоналарни ташкил этиш бўйича лойиҳа тақлифларини тақдимот қилди.

Давлатимиз раҳбари янги лойиҳалар учун имкониятларни кенгайтириш мақсадида Тошкент туманининг Олмасорга яқин ҳудудидан 200 гектар ер ажратиб, янги саноят зонаси барпо этишини тақлиф қилди. У ерда ташкил этиладиган корхоналарда камиди 60 мингта янги иш ўринлари яратиш мумкин бўлади.

Чорсу Бозори, Зарқайнар, Сағбон, Себзор, Қорасарой, Гўзалбоғ ва бошқа кўча-маҳалларда, жами 482 гектар майдонда замонавий туристик, савдо ва дам олиш маскани — "очик осмон остидаги музей" барпо этилади. Бу ерда хунармандчилик дўконлари ва расталари, чойхона ва меҳмонхоналар, кичик музейлар ташкил этилади.

"Агрегат" заводини Чирчиққа кўчириган ҳолда, унинг ҳудудида Олмасор аҳолиси учун 12, 14, 16 қаватли арзон уйлар қуриш, Тошкент туманида Олмасорга яқин ҳудудда 260 гектар ерда 150 минг аҳолига мўлжалланган йўлдош шаҳарча барпо этиш бўйича топшириқлар берилди.

Жамоатчилик вакиллари туманда амалга оширилаётган ишлар бўйича фикр ва тақлифларини билдирди.

Матнозор ЭЛМУРОДОВ,
Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Ўза мухбирлари.

ИЖТИМОЙ АҲАМИЯТЛИ ЛОЙИҲАЛАР ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНАДИ

Фуқаролик жамияти институтларини давлатнинг ижтимоий шериги сифатида аҳоли кенг қатламларининг ижтимоий ва иқтисодий фаоллигини қўллаб-қувватлашга, ислохотлар самарадорлигини таъминлашга, демократик ўзгаришлар жараёнига янада кенг жалб қилиш муҳим аҳамиятга эга. Айнақса, долзарб муаммоларни самарали бартараф этишда ННТ ҳамда фуқаролик жамиятининг муносиб ўрни бор.

Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблагларини бошқариш бўйича Парламент комиссиясининг видеоконференцалоқа шаклида ўтказилган навбатдаги йигилишида шулар хусусида сўз юритилди.

Фуқаролик жамияти

Қайд этилганидек, Парламент комиссияси томонидан 2019 йилда ННТ, ОАВ ва фуқаролик жамияти бошқа институтларига 321 лойиҳани амалга оширишлари учун давлат грантлари, ижтимоий буюртмалар ва субсидиялар шаклида 37,8 миллиард сўмлик давлат қўмаги кўрсатилган. Бунинг натижасида 608 та қўшимча касбга ўргатиш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курслари ташкил этилган.

Анджон, Жиззах, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарё вилоятларида уюшмаган ёшлар ҳамда хотин-қизлар-

нинг касбий кўникмаларини шакллантирадиган жами 5 та касбий малака экспериментал марказлари фаолияти йўлга қўйилиб, улар орқали 770 нафар фуқаро ишга жойлаштирилган.

Тўғра орада хасталигини даволаш мақсадида 40 нафар болада бепул жарроҳлик амалиёти ўтказилиб, уларнинг соғлиқлари тўлиқ тикланди. Қарши шаҳрида ногиронлиги бор болаларни соғломлаштиришга қаратилган 140 ўринли замонавий ижтимоий мослашув маркази ташкил этилди. Самарқанд шаҳридаги Болалар ижтимоий мослашув марказининг

моддий-техника базаси мустаҳкамланди.

Лойиҳа ва дастурларни амалга ошириш жараёнига босма ҳамда электрон ОАВда фаол ёритилгани таъкидланди.

Йигилишда Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" Давлат дастури, Президентимизнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлашда ННТ ва фуқаролик жамияти бошқа институтлари фаол иштирокини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Жорий йил 16 апрелдан 18 майгача ННТ ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари ўртасида муҳим ижтимоий аҳамиятга молик лойиҳаларни рўёбга чиқаришга давлат ижтимоий буюртмаларини қўллаб-қувватлаш борасидаги танловга 70 га яқин лойиҳалар қабул қилинган алоҳида қайд этилди.

Парламент комиссияси томонидан 2020 йилда умумий миқдори 5,2 миллиард сўмлик 15 та ижтимоий буюртмани амалга ошириш бўйича қарор қабул қилинди.

Шунингдек, жамоат фонди томонидан эълон қилинган "Жамият ва оилада соғлом ижтимоий-маънавий муҳитни таъминлашда фуқаролик жамияти институтларининг фаоллигини ошириш" ҳамда "Ҳаракатлар стратегияси "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" Давлат дастури ижросида фуқаролик жамияти институтларининг фаол иштирокини таъминлаш" мазмунли давлат грантларида ННТ ва фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини қўриб чиқилди. Эълон қилинган 2 та давлат грантига 460 дан ортиқ ННТ, ОАВ ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларидан лойиҳалар келиб тушган, 103 та ННТ, ОАВ ҳамда фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари грант лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш бўйича қарор қабул қилинган.

Мазкур грант лойиҳаларини молиялаштириш орқали соғлиқни сақлаш муассасалари билан ижтимоий шерикликка аҳоли орасида COVID-19 вирусининг олдини олишга, соғлом турмуш маданиятини юксалтиришга, оилада тиббий маданиятни ошириш ва саломатликни мустаҳкамлашга, жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш, уларни ижтимоий ҳаётга мослаштиришга қўмақлашди.

Шу билан бирга, "Ҳаракатлар стратегияси "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили" Давлат дастури ижросида фуқаролик жамияти институтларининг фаол иштирокини таъминлашда белгиланган вазифаларни амалга оширишда ННТ, ОАВ ҳамда фуқаролик жамияти бошқа институтларининг фаол иштирокини таъминлашда бир қатор олий ўқув юртлари, хусусан, Истанбул техника университети билан ҳамкорлик бўйича келишувга эришилган эди. Унга кўра, Тошкент шаҳрида мазкур университетнинг тўқимачилик ва дизайн мутахассислари етказиб берадиган филиалини очиб саёй-ҳаракатлари бошланган. Мазкур лойиҳа Ўзбекистон томонидан "Ўзтўқимачиликсаноат" уюшмаси ва "ВСТ Cluster" пахта-тўқимачилик кластери иштирокида амалга оширилмоқда.

Кеча видеоконференцалоқа шаклида бўлиб ўтган мулоқотда томонлар шу масалани муҳокама қилдилар.

Унда "Ўзтўқимачиликсаноат" уюшмаси раиси И. Хайдаров Туркияда тўқимачилик санаети тараққий этагани, соҳа учун малакали ва рақобатбардор кадрлар етказиб бериш борасида эса бой тажриба тўпланганини алоҳида таъкидлади. Шу пайтгача давлатларимиз, асосан, тўқимачилик жабҳасида ҳамкорлик қилиб келган бўлса, эндиликда таълим йўналишида алоқалар кен-

әки жараҳатланиш (шикастланиш) натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари ва Фавқулодда вазиятлар вазириликни қўқарув бўлиминлари хизматчиларининг фарзандлари;

— етим, ота-она қаровисиз қолган, ижтимоий носоголом оилаларда яшаётган, давлат ва жамият қўмағига муҳтож бўлган, жорий йилда умумтаълим мактабларининг 9-синфини тамомлаган ўқувчилар вояга етмаган ёшлар билан ишлаб бўйича ҳудудий идораларда комиссия тавсияси ҳамда ДХХ Раисининг қарори асосида.

Жисмоний тарбия ва спорт вазирилик раҳбарлигида ўтказилаётган республика ҳамда халқроқ спорт мусобақаларининг фойлиберида Давлат тест маркази томонидан "Темурбеклар мактаби"га кириш учун ўтказилаётган тест синовлариди улар тўлган балларнинг 20 фоизи миқдориди қўшимча баллар кўринишида имтиёз берилди.

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

«Халқ сўзи».

ТОШКЕНТДА ИСТАНБУЛ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ ФИЛИАЛИ ОЧИЛАДИ

Ўзбекистон билан Туркия ўртасидаги ҳамкорлик янада фаоллашиб, янги босқичга кўтарилди. Икки давлат раҳбарлари охириг уч йил ичида етти марта учрашгани, унинг доирасида қўллаб-қувватлаш мақсадида келишувларга эришилган ижтимоий-сиесий, иқтисодий жабҳалардаги алоқаларни жонлантириб юборди.

ШХТ Бош котиби:

ҲАМКОРЛИҚДА ТАРАҚҚИЁТГА ИНТИЛИШ ТАШКИЛОТНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ РИВОЖЛАНИШИДА МУҲИМ ЎРИНГА ЭГА

ШХТ ривожланишида Ўзбекистон ҳиссасини, мамлакат раҳбарияти томонидан ташкилот доирасида илгари сурилаётган кўп томонлама ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган ташаббуслар аҳамиятини қандай баҳолайсиз?

— Ўзбекистон Шанхай ҳамкорлик ташкилоти асосчиларидан бири бўлиб, бошқа аъзо давлатлар қаторида ташкилот доирасида ҳамкорлик стратегиясини белгилаб беради. Ўзбекистон ШХТга аъзо давлатлар савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш каби жиҳатларга йўналтиришга интилоқда.

Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Президентини эътибор билан сўнг мамлакатнинг ташқи сиёсатида "ШХТ йўналиши" сезиларли даражада фаоллашди. Давлат раҳбари ШХТ доирасида турли соҳаларда алоқаларни мустақамлашга қаратилган қатор муҳим ташаббусларни илгари сурди.

Нур-Султон шаҳрида 2017 йили бўлиб ўтган ШХТ саммитида Шавкат Мирзиёев биринчи марта давлат раҳбари сифатида иштирок этди. Савдо-иқтисодий алоқаларни мустақамлаш, ташкилотнинг ўзаро боғлиқ транспорт таркибий қисмини такомиллаштириш муҳимлигини таъкидлади.

Ушбу ташаббус муваффақиятли амалга оширилмоқда. 2018-2019 йилларда темир йўл маъмуриятлари раҳбарларининг иккита йиғилиши бўлиб ўтди, ушбу механизмнинг 2020 — 2022 йилларга мўлжалланган иш режаси ва Ўзбекистон томонидан ишлаб чиқилган ШХТ мамлакатлари темир йўл маъмуриятлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик концепцияси тасдиқланди.

Шубҳасиз, ҳамкорликнинг ушбу йўналиши жуда долзарбдир. ШХТ маконида 310 миң километрдан ортиқ темир йўл қурилди, улардан бутун минтақанинг транзит салоҳиятини ошириш ва савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун тўлиқ фойдаланиш керак.

Европа комиссиясининг маълумотларига кўра, темир йўл транспорти ҳаво транспортидан арзон ва денгиз транспортидан тезроқ бўлишига қарама-қарши, Хитой билан Европа ўртасида савдо ҳажмининг атиги 1 фоизи ушбу транспорт воситасига тўғри келмоқда. Бу ШХТ маконида темир йўл орқали юк ташиш соҳасида ҳамкорлик учун катта имкониятлар мавжудлигини далил қилиб беради.

Шу билан бирга, коронавирус пандемияси ҳаво, денгиз ва куруқлик транспортида қатор тўсиқларни келтириб чиқарганини ҳисобга олсак, Хитой — Европа йўналишидаги юк поездлари узлуксиз савдо оқимларини таъминлаш учун муҳим логистик воситага айланган. Шу йилнинг май ойида ушбу йўналишдаги юк поездлари сони рекорд даражада — 1 миң 33 тани ташкил қилди, бу ўтган йилнинг май ойидагига нисбатан 43 фоиз кўпдир.

Айнан шу боис Ўзбекистон томони илгари сурган Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон темир йўлининг қурилиши Хитойни Яқин Шарқ ва Европа мамлакатлари билан боғлайдиган истиқболли йўналишлардан бирига айлангани керак. Жорий йил 5 июнь куни Гансу провинциясидаги (Хитой) Ланчжоу темир йўл станциясидан Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон мультимодал транспорт йўлига бўйлаб биринчи блок поездининг йўлга қўйилиши муҳим воқеа бўлди.

Шу нуктага назардан, Ўзбекистон томони илгари сурган Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг халқаро транспорт-логистика ассоциациясини тузиш тўғрисидаги ташаббуси ҳам диққатга сазовордир. Ушбу тақлиф Тошкент — Андижон — Ўш — Иркештом — Қошғар янги транспорт йўлига ишга тушириш бўйича келишувлар фониди долзарб бўлиб, унинг доирасида савдо-логистика марказлари қурилмоқда. Бу эса ШХТга аъзо давлатларнинг транзит салоҳиятини ва савдо-иқтисодий минтақаларга ҳамкорлигини ривожлантиришга ёрдам беради.

Афғонистонлик шериклар ушбу

йўлакдан юкларни темир йўл орқали Мозори-Шарифдан Андижонгача, ундан кейин эса Хитойгача автомобил йўллари орқали ташиш борасида қизиқиш билдирмоқда. Бундан ташқари, Ўзбекистон, Тожикистон ва Хитой Тошкент — Термиз — Душанбе — Қошғар йўналиши бўйича 1 миң 422 километр узунлидаги янги йўлак — йўл қурилиши режалаштирилмоқда.

Нур-Султонда ўтган саммитда Ўзбекистон раҳбари ёшлар таълими, маънавий-ахлоқий тарбиясига эътибор бериб, уларнинг турли радикал оқимлар фаолиятига жалб қилинишининг олдини олиш чораларини кучайтириш муҳимлигини ҳам таъкидлади.

Ушбу ташаббуснинг амалий ифодаси 2018 йилда ШХТга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарлари томонидан ёшларга кўшма мурожаат ва уни амалга ошириш бўйича Ҳаракатлар дастурининг қабул қилинишида намоён бўлди. Бу ташкилотимизнинг ёшлар механизми фаолияти учун қўлланма сифатида хизмат қилади.

Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан ташкил этилган, аъзо давлатлар ўртасида ўзаро ишонч, яхши қўнчилик ва дўстликни мустақамлашга қаратилган ШХТнинг Ўзбекистон Республикасидаги Халқ дипломатияси маркази бу борада алоқаларни яратишга таъкид қилди.

Ўзбекистон савдо-иқтисодий алоқаларни изчил чуқурлаштириш, замонавий ресурсларни тежайдиган ва экологик тоза технологияларни жорий этиш, ишбилармонлик алоқаларини фаоллаштириш, ШХТ шаҳарлари ва минтақаларининг саяёҳлик салоҳиятини очиб бериш тарафдори.

Ушбу интилишларнинг ёрқин намунаси сифатида 2019 йил Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар ҳукумат раҳбарларининг Тошкентда ўтган учрашувидан кейин Ўзбекистоннинг тегишли вазирлик ва идоралари томонидан ишлаб чиқилган ШХТга аъзо давлатлар кўп томонлама савдо-иқтисодий ҳамкорлигининг янги дастури тасдиқланди.

Шунингдек, Ўзбекистон томонининг ташаббуси билан Минтақаларо ҳамкорлик дастури, Рақамлаштириш ва ахборот-коммуникация технологиялари соҳасидаги ҳамкорлик концепцияси қабул қилинди.

Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо мамлакатлар Давлат раҳбарлари кенгашининг 2018 йил Циндао шаҳрида бўлиб ўтган мажлисида Ўзбекистон раҳбари экспорт-импорт амалиётларини соддалаштириш орқали савдо ҳажмининг янада ўсишини таъминлаш зарурлигини таъкидлади.

Ушбу мамлакатлар Давлат раҳбарлари кенгашининг 2018 йил Циндао шаҳрида бўлиб ўтган мажлисида Ўзбекистон раҳбари экспорт-импорт амалиётларини соддалаштириш орқали савдо ҳажмининг янада ўсишини таъминлаш зарурлигини таъкидлади.

кучларни бирлаштиришга қақирди. Шунинг билан бошланган Марказий Осиё давлатларининг Маслаҳат учрашуви механизми ушбу тенденцияларга фаол ҳисса қўшмоқда. Ушбу "мулоқот майдони" хавфсизлик, иқтисодиёт, транспорт, қишлоқ ҳўжалиги, саноат кооперацияси, энергетика, сув ва туризм соҳаларида ҳамкорликни янада ривожлантиришнинг истиқболли йўналишларини ҳар томонлама кўриб чиқишга имкон беради.

Ўзбекистоннинг минтақавий сиёсати Марказий Осиёда кучли "хавфсизлик камарини" яратиш ниятида экани намойиш этади. Расмий Тошкент минтақанинг барқарорлиги кўп жиҳатдан Афғонистондаги вазият билан боғлиқ эканини яхши ҳис қилади. Таъкидлаш жоиз, Ўзбекистон томони Афғонистонни тинчлик ва барқарорликка таҳдид манбаи сифатида кўрмайди, балки ноёб стратегик имконият, деб билади.

Мамлакат сифатида тинчлик ва барқарорликни ўрнатиш Евроосиёда минтақаларо ҳамкорликни чуқурлаштириш учун тубдан янги туртки бериши мумкинлигини кайд этади.

Шу муносабат билан Тошкентнинг Афғонистон йўналишидаги сиёсатининг янги йўналиши, бу — Афғонистоннинг минтақавий савдо-иқтисодий, транспорт, коммуникация ва энергетика муносабатларига интеграциялашувига ҳар томонлама ёрдам беришидир. Ўзбекистон Афғонистонни минтақавий алоқаларга жалб этишда ҳар томонлама ёрдам бермоқда, Сурхон — Пули-Хумри электр узатиш линияси қурилмоқда, Мозори-Шариф — Хирот ва Мозори-Шариф — Кобул — Пешовар темир йўллари қурилиши бўйича стратегик лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда, Афғонистон фуқароларини Термизда ўқитиш бўйича ўқув маркази очилган.

Умуман олганда, Ўзбекистон ШХТга аъзо давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг изчил мустақамлашгани ва ташкилотнинг халқаро майдондаги ороуси доимий оширилишини қўллаб-қувватлайди. ШХТ Котибияти, ўз навбатида, аъзо давлатлар билан ҳамкорликда ШХТ мам-

булди. Коронавирус пандемиясининг тарқалиши сабаб мувофиқлаштирувчи орган сифатида иш олиб борувчи ШХТ Котибияти тузилма доирасида биргаликда савдо-ҳаракатларни ташкил этиш бўйича қатор тақлиф ва ташаббусларни илгари сурди. Пандемия чекловларини ҳисобга олиб, ҳозирги кунда мувофиқлаштириш ишлари, асосан, онлайн тарзда амалга оширилмоқда.

Шу йилнинг 1 апрель куни тиббий экспертларнинг видеоконференцияси бўлиб ўтди, унда инфекциянинг олдини олиш соҳасида илғор тажриба алмашишни назарда тутувчи яқдил қарашларга эга ҳўжжати шакллантириш тўғрисида келишувга эришилди. Пандемияга қарши туриш учун биз рақамли технологиялардан фойдаланишга ҳам интиламиз. Ўтган ойда ШХТ Котибияти кўмағида "Alibaba Group" томонидан COVID-19га қарши кураш бўйича Қозғистон, Хитой, Қирғизистон, Россия, Тожикистон, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш тизимлари вақиллари, шунингдек, Озарбайжон ва Беларусь соғлиқни сақлаш тизимлари мутахассислари иштирокида ўқув-семинар ташкил этилди.

Жорий йил май ойда Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатларнинг туризм маъмуриятлари раҳбар-

шидан кейинги энг қуйи кўрсаткич бўлиши мумкин.

Хитой томони ШХТ мамлакатларининг иқтисодий ривожланишини қўллаб-қувватлаш мақсадида ШХТ банклараро бирлашмаси доирасида мақсадли кредит дастурини амалга оширишни давом эттиришга тайёрлигини билдирди.

ШХТ реестрга киритилган озиқ-овқат маҳсулотларининг ягона рўйхатини яратиш орқали мамлакатлар озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш зарурлигини таъкидлади. Шунингдек, транзит юк ташиш учун махсус "яшил йўлак" яратиш ва ҳаётий зарур товарларга боғжона тўловларини оптималлаштириш чораларини киритиш гоёси ўртага ташланди.

Томонларнинг тақлифлари асосида ШХТ Котибияти ташкилот маконида озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш бўйича аъзо давлатлар ўртасида ҳамкорлик концепцияси лойиҳасини фаол ишлаб чиқди, у томонлар ўртасида кўриб чиқилмоқда.

Учрашув якунида коронавирус инфекциясининг тарқалиши билан боғлиқ вазият сабаб глобал ҳамжиҳатлик ва инклюзив тамойилларга асослан-

Европа ва ташқи ишлар вазири Жан-Ив Ле Дриан ШХТнинг пандемияга қарши курашдаги савдо-ҳаракатларини қўллаб-қувватлади. Хусусан, БМТ Бош котиби ушбу ташкилот БМТнинг ишончли ҳамкори эканини ва пандемияга қарши курашишда минтақавий дипломатияни бошқараётганини, бугунги Евроосиёда дуч келинаётган долзарб хавфсизлик муаммоларини ҳал этишда ҳамкорликни фаол қўллаб-қувватлаётганини таъкидлади.

— Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатларнинг пандемия шароитидаги ҳамкорлигини қандай баҳолайсиз?

— Янги коронавирус пандемиясидан келиб чиққан инқироз дунёнинг ўзаро боғлиқлигини кўрсатди. Бу узок вақт давомида инсоният ҳаётига жиддий таҳдид сифатида қаралмаган трансгеографик хатарлар билан боғлиқ.

Мамлакатлар раҳбарлари доимий ва яқин алоқада бўлиб, вазирлик ҳамда идоралар даражасида шифоқорлар, олимлар ва мутахассислар ўртасида ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилган. ШХТ мамлакатлари Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти фаолиятини юқори баҳолайди ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди. Шунингдек, касаллик тарқалишининг олдини олиш ва назорат қилиш бўйича тавсияларига амал қилади.

ШХТ мамлакатларининг юқори даражадаги бирдамлиги уларнинг фаол ўзаро ёрдамида яққол намоён бўлди. Хитой тажрибасига асосланиб, аъзо давлатлар ўз вақтида таҳдид даражаси тўғрисида кенг қамровли маълумотларга эга бўлди ва тегишли профилактика чораларини амалга оширди.

Хитой ҳамда Россия мутахассислари коронавируси лаборатория диagnoстикаси учун тест тизимларини Марказий Осиёдаги ҳамкасблари билан баҳам кўрмоқда. Минтақанинг энг муҳтож мамлакатларига дори-дармонлар етказиб бериш ташкилот ичидида муносабатларнинг дўстона хусусиятидан ва фавуқлода вазиятнинг биргаликда бартараф этиш истагидан далолат беради.

Ўз навбатида, Ўзбекистон пандемия билан самарали курашиш ва юзага келиши мумкин бўлган оқибатларни минималлаштириш бўйича келишилган ҳаракатларни амалга ошириш учун минтақанинг барча мамлакатлари билан фаол алоқа ўрнатмоқда. Тошкент Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва ШХТда кузатувчи давлатлар — Эрон, Беларусь ва Афғонистонга ёрдам беришда ташаббус кўрсатди.

Қирғизистон жамоат ташкилотлари вақиллари Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2019 йил "Марказий Осиё — бизнинг умумий уйимиз" шioriни эълон қилганини, бу эса аслида, минтақадagi барча давлатлар нафақат яқин қўнчилири, балки биродарлар эканини яна бир бор намоён этишини таъкидлади. Президентнинг "Умумий таҳдидга қарши, биз елка-елка ҳаракат қилишимиз, бир-биримизга ёрдам беришимиз ва қўллаб-қувватлашимиз керак", деган сўзлари алоҳида эътироф этилди.

Буларнинг барчаси ШХТ мамлакатларининг ушбу фавуқлода вазиятнинг биргаликда бартараф қилишда ўзаро ёрдам ва ҳамкорликка содиқлигидан далолат беради. Ушбу синовли даврда ташкилот доирасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик минтақадagi эпидемиологик вазиятни барқарорлаштиришда ўзаро ёрдамнинг ижобий натижасини бойитди.

Ўзбекистон раҳбари ёшлар таълими, маънавий-ахлоқий тарбиясига эътибор бериб, уларнинг турли радикал оқимлар фаолиятига жалб қилинишининг олдини олиш чораларини кучайтириш муҳимлигини ҳам таъкидлади. Ушбу ташаббуснинг амалий ифодаси 2018 йилда ШХТга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарлари томонидан ёшларга кўшма мурожаат ва уни амалга ошириш бўйича Ҳаракатлар дастурининг қабул қилинишида намоён бўлди. Бу ташкилотимизнинг ёшлар механизми фаолияти учун қўлланма сифатида хизмат қилади.

лари учрашуви видеоконференция шаклида бўлиб ўтди. Унда ШХТга аъзо давлатларнинг туризм соҳасидаги пандемия оқибатларини бартараф этишда ўзаро ёрдам ва кўмак кўрсатишга келиши олинди.

Шу йилнинг 13 май куни ШХТга аъзо давлатлар ташқи ишлар вазирлари даражасида видеоконференция муваффақиятли ўтказилди, унда пандемия билан боғлиқ ҳамкорликнинг асосий йўналишлари бўйича аниқ тақлифлар билдирилди. Хусусан, соғлиқни сақлаш соҳасида ШХТ механизмларини фаоллаштириш, ШХТнинг юқумли касалликлар бўйича маълумот марказини ташкил этиш, вирусдан даволаниш борасида кўшма тадқиқотлар ўтказиш юзасидан илмий-техник ресурсларни тўплаш учун майдон яратиш каби фикрлар айтилди.

Ўзбекистон трансгеографик юқумли касалликлар ва аҳолини пандемия шароитида зарур маҳсулотлар, дори-дармон ҳамда тиббий буюмлари билан таъминлаш механизми бўйича ШХТ "Химоя қалқони"ни яратишни тақлиф қилди.

Ўз навбатида, ШХТ Котибияти ташкилотдаги эпидемик таҳдидларга қарши биргаликда курашиш борасида Мувофиқлаштирувчи кенгаши ташкил этиш ташаббуси билан чиқди. Ушбу механизм тўғрисидаги низом лойиҳаси томонлар ўртасида кўриб чиқилмоқда.

Минтақادا санитария-эпидемиологик осойишталикни ва биологик хавфсизликни таъминлаш мақсадида томонлар 2018 йилдан бошлаб эпидемиялар хавфига биргаликда қарши курашиш юзасидан давлат раҳбарларининг баёнотини амалга ошириш бўйича комплекс чора-тадбирлар режасини қабул қилишга келишиб олди.

Ташқи ишлар идоралари раҳбарларининг сўзларига кўра, пандемиянинг иқтисодий оқибатларини енгиб ўтиш муҳим вазифа сифатида кўрилмоқда. Касаллик дунё иқтисодиётига таъсир кўрсатди. Жаҳон банки жорий йил глобал иқтисодиёт 2,5 фоиз ўсиш ўринига 5,2 фоиз пасайишни тахмин қилмоқда. Бу пасайиш Иккинчи жаҳон уру-

Нур-Султон шаҳрида 2017 йили бўлиб ўтган ШХТ саммитида Шавкат Мирзиёев биринчи марта давлат раҳбари сифатида иштирок этди. Савдо-иқтисодий алоқаларни мустақамлаш, ташкилотнинг ўзаро боғлиқ транспорт таркибий қисмини такомиллаштириш муҳимлигини таъкидлади ва темир йўл маъмуриятлари раҳбарларининг минтақавий транспортни ривожлантириш бўйича учрашувлари механизмининг яратилиши тақлиф қилди. Ушбу ташаббус муваффақиятли амалга оширилмоқда. 2018-2019 йилларда темир йўл маъмуриятлари раҳбарларининг иккита йиғилиши бўлиб ўтди, ушбу механизмнинг 2020 — 2022 йилларга мўлжалланган иш режаси ва Ўзбекистон томонидан ишлаб чиқилган ШХТ мамлакатлари темир йўл маъмуриятлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик концепцияси тасдиқланди.

Давлат-хусусий шериклик тамойилларига асосланган агросаноат кластерларини шакллантириш ва қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етказиб беришда "яшил йўлақлар" тармоғини кенгайтириш муҳимлиги таъкидланди. Шавкат Мирзиёев ҳар йили Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар ҳукуматлари ҳамда ишбилармон доиралари иштирокида Ахборот технологиялари ва инновацион ривожланиш форумини ўтказиш тақлиф этилаётган инновацион дастур ҳамда лойиҳаларни биргаликда амалга ошириш, мукобил энергия ва замонавий тиббиётни ривожлантириш учун

лакатларининг келишувлари ва ташаббусларини амалий маънода рўёбга чиқариш учун барча имкониятни ишга солмоқда. — Коронавирус пандемияси давлатлараро муносабатларга ва халқаро тузилмалар ишига салбий таъсир кўрсатди. Бу ШХТ доирасидаги ҳамкорликда ҳам сезилдими? ШХТ инқирозга қарши қандай чоралар кўрмоқда? — Мавжуд вазият давлатлараро тузилмалар учун ҳам жиддий қақирқир

Халқ сўзи Народное слово. Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Бюроғига Т — 656. 44 487 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2. Баҳоиси келишилган нархда. Газетанинг ҳақидаги маълумотларни қўлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-233-52-55; Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15. Манзиллимиз: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуготчилар кўчаси, 32-уй. Манбаччи муҳаррир — Ш. Гаффаров. Мусаҳҳиш — Ш. Машраббоев. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. Ўза якуни — 02.05 Тоширилди — 3.20 1 2 3 4 5 6